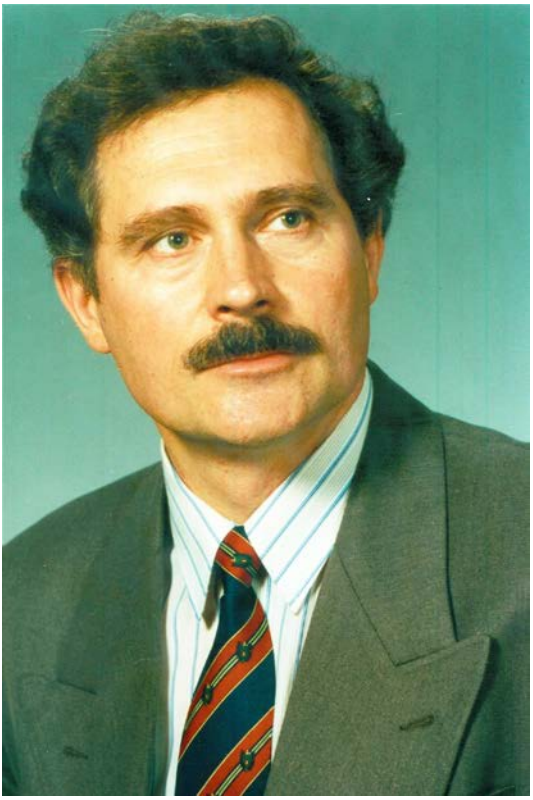

ВІКТОР ДМИТРОВИЧ СУТРІН

Чернігівський державний інститут
економіки і управління

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

СУТРІН
Віктор
Дмитрович

(до 65-річчя з дня народження)

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Чернігів, 2013

УДК 016
ББК 91.9:65
С 90

Рекомендовано до друку методичною радою Наукової бібліотеки Чернігівського державного інституту економіки і управління.
Протокол № 4 від 5.06.2013 р.

Рецензент:

Бєлінська В. М., директор Наукової бібліотеки Чернігівського державного інституту економіки і управління

С 90 Сутрін Віктор Дмитрович:
Біобібліографічний покажчик наукових праць / [уклад. : В. Д. Сутрін, Т. А. Сіденко]. – Чернігів : Наукова бібліотека ЧДІЕУ, 2013. – 27 с.

Біобібліографічний покажчик присвячений науковій діяльності Віктора Дмитровича Сутріна як наукового співробітника інституту. До покажчика увійшли монографії, збірки статей, матеріали конференцій, автореферати дисертацій, статті з журналів, підручники і навчальні посібники.

Добір матеріалу завершено 3.06.2013 р. Опис здійснено мовою оригіналу відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочені відповідно до ДСТУ 3582–97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі», ГОСТ 7.12–93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила» и ГОСТ 7.11–2004 (ИСО 832:1994) «Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках».

ПЕРЕДМОВА

Біобібліографічний покажчик присвячено науково-педагогічній діяльності Віктора Дмитровича Сутріна - доцента Чернігівського державного інституту економіки і управління.

До покажчика увійшли дані біографічного характеру, бібліографічні відомості про монографії, підручники, навчально-методичні посібники, тези доповідей на науково-практичних конференціях і семінарах, статті в періодичних виданнях. Представлені джерела охоплюють період з 1974 по 2012 рік.

У покажчику дотримано хронологічний характер розміщення опублікованих праць у прямій послідовності, в межах кожного року - за абеткою публікацій. Добір матеріалу здійснено на основі особистих матеріалів автора. Неповний характер деяких бібліографічних описів (не вказані сторінки і т. п.) пов'язаний з неможливістю перегляду видань «de visu».

Покажчик містить довідковий апарат – іменний покажчик співавторів, алфавітний покажчик наукових праць.

Видання розраховано на науковців, викладачів, студентів, працівників бібліотек та архівів.

Біобібліографічний покажчик продовжує **серію покажчиків праць науковців ЧДІЕУ.**

БІОГРАФІЯ

МОЇ РОКИ - МОЄ БАГАТСТВО

Народна мудрість говорить: щоб життя людини склалося успішно, їй повинно пощастити чотири рази: від кого народитись, у кого навчатись, з ким одружитись і з ким працювати. Якщо моє життя розглядати через призму даної сентенції, то можна в ньому виділити чотири доленосних періоди.

1. Сільський період

Народився я 24 травня 1948 року в с. Стара Покровка, Ліскінського району, Воронежської області (Росія). Село розкинулось на лівому березі річки Дон і має багате історичне минуле, пов'язане з Селянською війною 1670-1671 рр. під проводом С. Разіна, про що свідчать чисельні печери, видовбані у високих крейдяних пагорбах, які височіють на правому березі річки.

Батьки козацького роду: батько - Дмитрій Романович, учасник Великої Вітчизняної війни був залізничником; мама - Галина Григорівна, все життя працювала вчителем початкових класів. Звичаї, які панували у селі, атмосфера, в якій я виховувався, описані М. Шолоховим в романі «Тихий Дон».

Середню школу закінчив зі срібною медаллю в районному центрі Ліскі, куди переїхала сім'я.

Вибір професії був зумовлений генетично: мій дід Роман Федорович на селі був самою читаючою людиною, яка замислювалася над проблемами, пов'язаними з походженням людини і світу, критично відносився до релігії, хоча більшу частину життя ремонтував потяги і вагони.

Останньою краплею, яка вплинула на мрію стати філософом, стала зустріч зі стареньким перукарем Іваном Яковичем Солодовим, який оселився недалеко від нашого дому, і у якого я постійно підстригався. Ця проста людина мала на той час гарну бібліотеку, до якої входили роботи деяких західноєвропейських мислителів: Д. Дидро, Ж.-Ж. Руссо, Б. Спінози та ін.

В результаті був остаточно зроблений вибір: поступаю на філософський факультет. Але в яке місто? Тільки чотири вузи мали таку спеціальність: Москва, Ленінград, Київ і Тбілісі. Вибір випав на Київський університет імені Т.Г. Шевченка по тій простій причині, що до столиці України можна було доїхати потягом без пересадки.

2. Київський період

Продовжувався 8 років (5 років студентства і 3 роки навчання в аспірантурі). Він характеризується перш за все отриманням базових знань за спеціальністю. Великий вплив на формування мого світобачення мали викладачі: проф. В.І. Шинкарук, зав. кафедрами проф. Д.Д. Острянин, І.В. Бичко, І.І. Шевченко, М.В. Попович, доц. К.Ф. Руденко, К.К. Кошевой…

Однак студентське життя не обмежувалось тільки аудиторними заняттями і бібліотекою. Проходило знайомство і засвоєння досягнень світової і вітчизняної культури і мистецтва. В 60-70-ті роки минулого століття Україна виділялась серед усіх союзних республік СРСР досягненнями в усіх сферах життя: науці (М. Амосов, В. Глушков, Б. Патон), культурі і мистецтві (Д. Гнатюк, Б. Гмиря, М. Гуляєв, В. Івасюк, К. Огнєвой, Є. Мірошниченко, С. Ротару, Б. Руденко, С. Турчак…), спорті (С. Борзов, фут. команда «Динамо», Л. Турищева…). Я старався якомога більше побачити і почути великих майстрів. Дозволяло матеріальне положення: отримував підвищену стипендію і, крім того, всі літні канікули брав участь у знаменитих студентських будівельних загонах. Маючи гарні заробітки, я знайомився з природою, побутом народів, які жили в казахських степах, тюменській тундрі, сибірській тайзі. Була можливість попрацювати і в державах «соціалістичного табору»: ГДР, Венгрії, Чехословакії.

У цей період з’являється хобі: інтерес до класичної музики, особливо до таких композиторів, як І. Бах, Г. Гендель, А. Вівальді, і до такого музичного інструменту, як орган. І звичайно, не обійшлось без перших юнацьких любовних почуттів.

3. Ніжинський період

Найкоротший (5 років), але багатий важливими подіями:

- почалася самостійна трудова діяльність (після закінчення університету отримав направлення в один із давніх в Україні вузів - Ніжинський державний педагогічний інститут імені Н.В. Гоголя на посаду асистента кафедри філософії і політекономії;
- з’явилась сім’я, а незабаром і первісток – син Дмитро;
- була захищена в Інституті філософії АН УРСР кандидатська дисертація, присвячена критичному аналізу поглядів відомого німецького вченого і філософа XIX ст. Германа Гельмгольца;
- отримав окрему двокімнатну квартиру, що для того часу було важливою подією;

- почалося підвищення по службі: був призначений проректором заочного навчання.

Вважав, що Ніжин стане моєю другою Батьківщиною, і я залишусь тут «всерйоз і надовго». Але несподівано все змінилося: мені запропонували посаду лектора Чернігівського обкому Компартії України. Будучи членом КПРС, відмовлятись від таких пропозицій у той час було не прийнято.

І з 1983р. почався четвертий період мого життя.

4. Чернігівський період

Найдовший – 30 років. Він почався з того, що, попрацювавши в партійних органах, я остаточно впевнився в тому, що моє призначення – педагогічна нива. Проте не шкодую, що три роки пішли на багаточисельні відрядження по районах області, численні перевірки, підготовки політднів, читання лекцій на підтримку політики партії… Зате я побачив «коридори влади», отримав безцінний досвід роботи з людьми, що в подальшому дуже знадобилось і відобразилось на моїй кар’єрі: майже 25 років займаю керівні посади – завідую кафедрами: спочатку в ЧНПІ імені Т.Г. Шевченка, а потім в ЧДІЕУ.

Період був сприятливим у творчому відношенні: я почав займатися проблемою, яка на той час була мало вивчена, а слово «гендер» взагалі ніхто не чув - це шлюбно-сімейні відносини і становище жінки в суспільстві. Велику допомогу в її пропаганді надала редакція обласної газети «Деснянська правда», де я регулярно друкував статті. Не тільки за допомогою друкованого слова, але і з активною лекційною діяльністю знайомив усі верстви населення області, особливо молодь, із секретами сімейного життя. У цьому зв’язку Правління Всесоюзного товариства нагородило мене знаком «За активну роботу» (1987 рік), а також неодноразово заохочувало грамотами і цінними подарунками. З часом до даної проблеми долучилась моя дружина – Галина Гаврилівна, і в результаті була захищена кандидатська дисертація з педагогіки «Взаємозв’язок української етнопедагогіки і педагогічної науки у підготовці молоді до сімейного життя».

У професійному відношенні період запам’ятався тим, що через розпад СРСР і критику марксистсько-ленінської ідеології довелося повністю змінити зміст усіх філософських дисциплін, а також методику їх викладання. Довелося багато працювати, але праця не минула даремно: був нагороджений знаком «Відмінник народної освіти України» (1992 рік). У 1998 році був обраний

членом-кореспондентом Української академії наук національного прогресу.

Не обійшлося у цей період і без сумних подій. Але вони були компенсовані появою на світ онучки – Дашеньки.

Таким чином, якщо підвести підсумок моєму 65-річчю, то я з упевненістю стверджую, що в цілому я щаслива людина, так як мені пощастило і з батьками, і з вчителями, і з сім'єю, і з колегами по роботі.

Віктор Сутрін

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

1974

1. **Убедительно о важном** [Текст] / В. Сутрин // Людина і світ. – 1974. - № 12. – С. 34-35.

1975

2. **Знак, символ, иероглиф** [Текст] / В. Сутрин // Наука і суспільство. – 1979. - № 8. - С. 41.

3. **Герман Гельмгольц и офтальмология** [Текст] / В. Сутрин // Офтальмологический журнал. – 1975. - № 5. – С. 52-53.

1976

4. **Отношение Г.В. Плеханова и И.М. Сеченова к «теории символов» Г. Гельмгольца** [Текст] / В. Сутрин // Проблемы философии. - 1976. - Вып. 37. - С. 29-35.

5. **Критика иероглифизма В.И. Лениным и современность** [Текст] / В. Сутрин // Философские вопросы медицины и биологии : Республ. межвед. науч. сб. – 1976. – Вып. 8. – С. 54-60.

1977

6. **Первая научная критика Библии (Б. Спиноза)** [Текст] / В. Сутрин // Людина і світ. – 1977. - № 2. – С. 51-53.

7. **Критика субьективно-идеалистической теории «чувственных данных»** [Текст] / В. Сутрин // Проблемы философии. - 1977. – Вып. 42. – С. 38-44.

1978

8. **Великий гуманіст (Т. Мор)** [Текст] / В. Сутрін // Людина і світ. – 1978. - № 2. – С. 49-51.

9. **Несостоятельность аргументов концепции «чувственных данных»** [Текст] / В. Сутрин // Философские вопросы медицины и биологии: Республ. межвед. науч. сб. – 1977. – Вып. 10. – С. 54-58.

1979

10. **Основные философские идеи работы В.И. Ленина «Материализм и эмпириокритицизм»** [Текст] / Я.Г. Гроза, П.Ф. Смирнов, В.Д. Сутрин. – Чернигов, 1979. – 65 с.

11. **Значение ленинской критики «теории иероглифов» и эмпирио-символизма для борьбы против их современных модификаций** [Текст] : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филос. наук. / В.Д. Сутрин. – К., 1979. – 24 с.

1980

12. **Идейно-нравственные принципы советского образа жизни** [Текст] / В. Сутрин. – Чернигов, 1980. – 24 с.

13. **Преданность делу коммунизма – высший принцип коммунистической морали** [Текст] / В. Сутрин. – Нежин, 1980. – 24 с.

14. **Правовые и нравственые основы брака и семьи** [Текст] / В. Сутрин. – Чернигов, 1980. – 24 с.

1981

15**. Выдающийся философ-марксист (Г.В. Плеханов)** [Текст] / В. Сутрин // Людина і світ. - 1981. - № 12. - С. 54-56.

1982

16. **Кредо педагога-новатора (І. Ульянов)** [Текст] / В. Сутрін // Людина і світ. – 1981. - № 7. - С.49-51.

1983

17. **Методические рекомендации по изучению и формированию общественного мнения** [Текст] / В. Сутрин – Чернигов, 1983. - Вип. 1. - 124 с.

1984

18. **Вы и ваша прекрасная половина** [Текст] / В. Сутрин // Трибуна лектора. – 1984. - № 7. - С. 23-24.

19. **Глава французских энциклопедистов (Дени Дидро)** [Текст] / В. Сутрин // Людина і світ. – 1984. - № 8. - С. 51-53.

1985

20. **Семья в социалистическом обществе** [Текст] / В. Сутрин. – Чернигов, 1985. – 24 с.

21. **Общество – для семьи** [Текст] / В. Сутрин // Под знаменем ленинизма. – 1985. - № 5. - С. 21-22.

1986

22. **Методические рекомендации по изучению и формированию общественного мнения** [Текст] / П. Недилько, В.Д. Сутрин. – Чернигов, 1986. – Вып. 2. - 118 с.

1987

23. **Социалистическая семья** [Текст] / В. Сутрин. – Чернигов, 1987. – 24 с.

24. **Социально-экономические и технические факторы роста производительности труда в мелиоративном строительстве** [Текст] / А.В. Костюков, В.Д. Сутрин. – Чернигов : ЦНТИ, 1987. - 6 с.

1988

25. **Роль семьи в предупреждении вредных привычек у детей** [Текст] / В.Д. Сутрин, Г.Г. Сутрина // Вопросы профилактики, диагностики и лечения вредных привычек у лиц молодого возраста : тезисы докладов обл. науч.-практ. конф. – Чернигов, 1988. – С. 61-63.

26**. Христианство и семья** [Текст] / В.Д. Сутрин, Г.Г. Сутрина. – Чернигов, 1988. – 24 с.

1990

27**. Семья и демография** [Текст] / В. Сутрин. – Чернигов, 1990. – 24 с.

1991

28. **Культура учителя и психическое здоровье детей** [Текст] / В. Сутрин // Психология, клиника и профилактика отклоняющегося поведения у детей и подростков : тезисы межобл. науч.-практ. конф. – Чернигов, 1991. - С. 29-30.

1992

29. **Деякі аспекти проведення практичних занять з «Етики та психології сімейного життя»** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Питання педагогіки та методики вищої школи : тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Чернігів, 1992. – С. 53-55.

1993

30. **Роль украинской этнопедагогики в социализации учащихся** [Текст] / В.Д. Сутрин, Г.Г. Сутрина // Соціалізація особистості як проблема національної освіти : тези доповідей наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – С. 86-89.

1994

31. **Роль психолого-педагогической службы в преодолении конфликта «отцов и детей»** [Текст] / В.Д. Сутрин, Г.Г. Сутрина // Молодь і проблеми конфлікту в період переходу до демократичного суспільства : Міжнар. наук. практ. конф. – Чернівці, 1994. – С. 69-70.

32. **Деякі засоби формування духовного ідеалу сучасної молоді** [Текст] / В. Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Літературознавство. Просвіта і духовний ідеал українця : тези доповідей наук.-практ. конф. – Кривий Ріг, 1994. – С. 30-31.

33. **Українська народна педагогіка – важливий фактор психолого-педагогічної підготовки вчителя початкових класів** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Історія сучасність педагогічної

освіти в Україні : тези доповідей Респ. наук.-практ. конф. – Глухів, 1994. – С. 62-63.

34. **Взаємозв'язок національного і загальнолюдського в формуванні моральних якостей сучасного спеціаліста** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Актуальні проблеми формування професійної та гуманітарної культури сучасного спеціаліста : тези доповідей Міжнар. наук.-метод. конф. – Київ, 1994. – С. 73-74.

1995

35. **Женщина-мать и современная репродуктивная функция семьи** [Текст] / В.Д. Сутрин, Г.Г. Сутрина // Жінки України : сучасний статус і перспективи : тези доповідей Республ. наук.-практ. конф. – Одеса, 1995. – С. 66-67.

1996

36. **Взаємодія сім'ї і суспільства : соціально-демографічний аспект** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Тези наук. конф., присвяченої 80-річчю ЧДПУ імені Т.Г. Шевченка. – Чернігів : ЧДПУ, 1995. – С. 113-114.

37. **Проблема метода в творчестве Рене Декарт** [Текст] / В.Д. Сутрин, Г.Г. Сутрина // Рене Декарт : XVII століття і сьогодення: матеріали наук.-практ. конф. – Чернігів, 1996. – С. 27-29.

38. **Розвиток сучасних демографічних процесів в Україні та на Чернігівщині** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Соціально-психологічні, економічні та виробничі аспекти сучасної економіки і освіти : тези доповідей наук.-практ. конф. ЧДІЕУ. – Чернігів, 1996. - С. 60-61.

1997

39. **Етнопсихологічні домінанти формування моральних уявлень молоді про рід та сім'ю** [Текст] / В. Сутрін // Жінки Чернігівщини : історія і сучасність : матеріали обл. наук.-практ. конф. – Чернігів, 1997. - С. 63-68.

40. **Використання української етнопсихології у підготовці молоді до сімейного життя** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Жінки Чернігівщини : історія і сучасність : матеріали обл. наук.-практ. конф. - Чернігів, 1997. – С. 68-70.

1998

41. **Психологічні передумови формування готовності молоді до шлюбу** [Текст] / В. Сутрін // Соціалізація особистості : зб. наук. статей. –1988. - С. 62-66.

1999

42. **Проблема формування статево-рольових стереотипів** [Текст] / В. Сутрін // Вісник Харківського університету. - 1999. - № 478. – С. 119-123.

43. **Психологические основы формирования полоролевых стереотипов в украинском обществе** [Текст] / В. Сутрин // Жінка на порозі третього тисячоліття : матеріали обл. наук.-практ. конф. – Чернігів, 1999. - С. 95-98.

2000

44. **Гендерна проблема в різних теоретичних аспектах** [Текст] / В. Сутрін // Вісник Харківського університету. Сер. Психологія. - 2000. - № 483. - С. 134-137.

2001

45. **Логика** [Текст] : опорный конспект лекций / В.Д. Сутрин. – Чернигов. – 2001. – 58 с.

2002

46. **Репродуктивная функция семьи (прошлое, настоящее, будущее)** [Текст] / В. Сутрин // Підприємництво Чернігівщини : гендерний підхід : матеріали обл. наук.-практ. конф. – Чернігів, 2002. - С. 87-90.

47. **Нарушение структуры семьи : основные социально-психологические факторы** [Текст] / В. Сутрин // Підприємництво Чернігівщини : гендерний підхід : матеріали обл. наук.-практ. конф. – Чернігів, 2002. – С. 91-93.

48. **Маскулінність та фемінність на межі двох тисячоліть** [Текст] / В. Сутрін // Підприємництво Чернігівщини : гендерний підхід : матеріали обл. наук.-практ. конф. – Чернігів, 2002. – С. 94-96.

49. **Платон і В. Сухомлинський : проблема шлюбу та сім'ї в майбутній ідеальній державі (порівняльний аналіз)** [Текст] / В. Сутрін // Василь Сухомлинський і сучасна батьківська педагогіка: матеріал. наук. практ. конф. – Тернопіль, 2002. – С. 64-66.

50. **Гендерні проблеми в творчості Платона і сучасність** [Текст] / В. Сутрін, Д. Сутрін. // Жінка в науці та освіті : минуле, сучасність, майбутнє : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Україна, Київ, 5-6 липня 2002 р.). - Київ, 2002. - С .122.

2003

51. **Філософія** [Текст] : опорний конспект лекцій / В.Д. Сутрін. – Чернігів : ЧДІЕУ, 2003. – 76 с.

52. **Роль отца в современной семье** [Текст] / В.Д. Сутрин, Г.Г. Сутрина // Чоловік та жінка : рівні права і можливості у різних сферах діяльності суспільства : матер. обл. наук.-практ. конф. – Чернігів, 2003. – С. 33-34.

2004

53. **Зелена книга М. Каддафі – теоретична основа трансформації сучасного інституту сім'ї** [Текст] / В.Д. Сутрін // XXI століття: альтернативні моделі розвитку суспільства : матеріали наук.-практ. конф. - К., 2004. – С. 82-84.

54. **Платон і гендерні проблеми в сучасному українському суспільстві** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Вісник Харківського університету. - 2004. - № 617. – С. 212-216.

55. **Шлюбно-сімейні стереотипи в творчості М. Каддафі** [Текст] / В.Д. Сутрін // VIII наук.-практ. конференція викладачів, співробітників та студентів ЧДІЕУ : тези. – Чернігів : ЧДІЕУ, 2004. – С. 142-143.

2005

56. **Проблема батьківства в контексті вивчення гендерних стереотипів** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Вісник Харківського університету. - 2005. - № 653. – С. 190-193.

57. **Патріархальні стереотипи масової свідомості у сім'ї (Скорочений аналіз зарубіжних концепцій)** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Проблеми гендерної рівності в Чернігівській області та шляхи їх вирішення : матеріали наук.-практ. конф. (Чернігів, 22 квітня 2005 р.). – Чернігів, 2005. – С. 157-159.

58. **Роль ЗМІ в формуванні гендерних стереотипів** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Проблеми гендерної рівності в Чернігівській області та шляхи їх вирішення : матеріали наук.-практ. конф. (Чернігів, 22 квіт. 2005 р.). – Чернігів, 2005. – С.160-162.

2006

59. **Антимоногамные модели брака и семьи в зарубежной психологической литературе второй половины XX столетия** [Текст] / В.Д. Сутрин, Г.Г.Сутрина // Вісник Харківського університету. - 2006. - № 718. – С.120-123.

60. **Проблема майбутніх шлюбно-сімейних відносин у зарубіжній психологічній літературі XX століття** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Актуальні проблеми розвитку економіки, освіти та науки в умовах трансформації суспільства : тези доп. X наук.-практ. конф. – Чернігів, 2006. – С. 114-115.

2007

61. **Теоретичні передумови трансформації сучасного інституту сім'ї** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Безпека життєдіяльності жінок і чоловіків : гендерний аспект : матеріали обл. наук.-практ. конф. – Чернігів, 2007. – С. 111-113.

62. **Проблема педагогічного керівництва сімейним вихованням у підготовці старшокласників до шлюбу** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Безпека життєдіяльності жінок і чоловіків : гендерний аспект : матеріали обл. наук.-практ. конф. – Чернігів, 2007. – С. 114-116.

63. **Міграційні проблеми на Чернігівщині** [Текст] / В.Д. Сутрін // Сучасні тенденції розвитку економіки, освіти та науки в контексті євроінтеграції : тези XI наук.-практ. конф. – Чернігів, 2007. – С. 82-83.

2008

64. **Проблема майбутніх шлюбно-сімейних відносин у поглядах Платона і В. Сухомлинського (порівняльний аналіз)** [Текст] / В.Д. Сутрін // Вісник Харківського університету. - 2008. - № 803. - С. 134-138.

65. **Розвиток демографічних процесів на Чернігівщині** [Текст] / В.Д. Сутрін // Сучасні тенденції розвитку економіки, освіти та науки в контексті євроінтеграції : матеріали Всеукр. наук.- практ. конф. – Чернігів, 2008. - С. 138-141.

66. **Зарубежные футурологические концепции брака и семьи в контексте Украины** [Текст] / В.Д. Сутрин // Імперативи розвитку України в умовах глобалізації : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Чернігів, 2008. – С.116-117.

67. **Проблема реализации стратегии инновационного развития в контексте демографической ситуации на Черниговщине** [Текст] / В.Д. Сутрин // Матеріали Міжнар. іннов. форуму. – Чернігів, 2008. – С. 84-85.

2009

68. **Демократичні процеси в контексті демографічної ситуації на Чернігівщині** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Імперативи розвитку України в умовах глобалізації : матеріали Міжнар. наук. – практ. конф. - Чернігів, 2009. - С. 237-238.

69. **Проблема соціальної безпеки і гуманітарного захисту населення в контексті демографічної ситуації на Чернігівщині** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Соціальна безпека і гуманітарний захист в Україні на початку XXI століття : проблеми теорії і практики : тези Міжнар. наук.-практ. конф. - Чернігів, 2009. - С. 33-37.

2010

70. **Вплив фінансово-економічної політики на демографічні процеси** [Текст] / В.Д. Сутрін, Г.Г. Сутріна // Актуальні напрямки вдосконалення фінансово-економічної політики на сучасному етапі : тези Всеукр. наук.-практ. конф. – Чернігів, 2010. – С. 236-238.

71. **Чи подолана демографічна криза?** [Текст] / В.Д. Сутрін // Імперативи розвитку України в умовах глобалізації : тези Міжнар. наук.-практ. конф. – Чернігів, 2010. – С. 90-91.

2011

72. **Демографічна криза в Україні та її вплив на Чернігівщину** [Текст] / В.Д. Сутрін, Н.М. Доропій // Імперативи розвитку України в умовах глобалізації : тези Міжнар. наук.-практ. конф. – Чернігів, 2011. – С. 163-164.

2012

73. **Проблеми шлюбно-сімейних відносин у творчості Платона** [Текст] / В.Д. Сутрін, Н.М. Доропій // Людина. Культура. Освіта : матеріали II Всеукр. читань, присвячених пам’яті В.І. Шевченка. – Чернігів, 2012. – С. 108-114.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК СПІВАВТОРІВ

Г
Гроза Я. Г. 10

Д
Доропій Н.М. 72, 73

К
Костюков А. В. 24

Н
Недилько П. 22

С
Смирнов П. Ф. 10
Сутрін Д. 50
Сутріна Г. Г. 25, 29, 30, 32, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 52, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 68, 69, 70

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ ПРАЦЬ

А

Антимоногамные модели брака и семьи в зарубежной психологической литературе второй половины XX столетия 59

В

Великий гуманіст (Т. Мор) 8
Взаємодія сім'ї і суспільства: соціально-демографічний аспект 36
Взаємозв'язок національного і загальнолюдського в формуванні моральних якостей сучасного спеціаліста 34
Використання української етнопсихології у підготовці молоді до сімейного життя 40
Вплив фінансово-економічної політики на демографічні процеси 70
Вы и ваша прекрасная половина 18
Выдающийся философ-марксист (Г.В. Плеханов) 15

Г

Гендерна проблема в різних теоретичних аспектах 44
Гендерні проблеми в творчості Платона і сучасність 50
Герман Гельмгольц и офтальмология 3
Глава французских энциклопедистов (Дени Дидро) 19

Д

Демографічна криза в Україні та її вплив на Чернігівщину 72
Демократичні процеси в контексті демографічної ситуації на Чернігівщині 68
Деякі аспекти проведення практичних занять з «Етики та психології сімейного життя» 29
Деякі засоби формування духовного ідеалу сучасної молоді 32

Е

Етнопсихологічні домінанти формування моральних уявлень молоді про рід та сім'ю 39

Ж

Женщина-мать и современная репродуктивная функция семьи 35

З

Зарубежные футурологические концепции брака и семьи в контексте Украины 66
Зелена книга М. Каддафі – теоретична основа трансформації сучасного інституту сім'ї 53
Знак, символ, иероглиф 2
Значение ленинской критики «теории иероглифов» и эмпириосимволизма для борьбы против их современных модификаций 11

И

Идейно-нравственные принципы советского образа жизни 12

К

Кредо педагога-новатора (І. Ульянов) 16
Критика иероглифизма В.И. Лениным и современность 5
Критика субьективно-идеалистической теории «чувственных данных» 7
Культура учителя и психическое здоровье детей 28

Л

Логика: опорный конспект лекций 45

М

Маскулінність та фемінність на межі двох тисячоліть 48
Методические рекомендации по изучению и формированию общественного мнения (Вып. 1.) 17
Методические рекомендации по изучению и формированию общественного мнения (Вып. 2.) 22
Міграційні проблеми на Чернігівщині 63

Н

Нарушение структуры семи: основные социально-психологические факторы 47
Несостоятельность аргументов концепции «чувственных данных» 9

О

Общество – для семьи 21
Основные философские идеи работы В.И. Ленина «Материализм и эмпириокритицизм» 10
Отношение Г.В. Плеханова и И.М. Сеченова к «теории символов» Г. Гельмгольца 4

П

Патріархальні стереотипи масової свідомості у сім'ї (Скорочений аналіз зарубіжних концепцій) 57
Первая научная критика Библии (Б. Спиноза) 6
Платон і В. Сухомлинський: проблема шлюбу та сім'ї в майбутній ідеальній державі (порівняльний аналіз) 49
Платон і гендерні проблеми в сучасному українському суспільстві 54
Правовые и нравственые основы брака и семьи 14
Преданность делу коммунизма – высший принцип коммунистической морали 13
Проблема батьківства в контексті вивчення гендерних стереотипів 56
Проблема майбутніх шлюбно-сімейних відносин у зарубіжній психологічній літературі ХХ століття 60
Проблема майбутніх шлюбно-сімейних відносин у поглядах Платона і В. Сухомлинського (порівняльний аналіз) 64
Проблема метода в творчестве Рене Декарт 37
Проблема педагогічного керівництва сімейним вихованням у підготовці старшокласників до шлюбу 62
Проблема реализации стратегии инновационного развития в контексте демографической ситуации на Черниговщине 67
Проблема соціальної безпеки і гуманітарного захисту населення в контексті демографічної ситуації на Чернігівщині 69
Проблема формування статево-рольових стереотипів 42
Проблеми шлюбно-сімейних відносин у творчості Платона 73
Психологические основы формирования полоролевых стереотипов в украинском обществе 43
Психологічні передумови формування готовності молоді до шлюбу 41

Р

Репродуктивная функция семьи (прошлое, настоящее, будущее) 46
Розвиток демографічних процесів на Чернігівщині 65
Розвиток сучасних демографічних процесів в Україні та на Чернігівщині 38
Роль ЗМІ в формуванні гендерних стереотипів 58
Роль отца в современной семье 52
Роль психолого-педагогической службы в преодолении конфликта «отцов и детей» 31

Роль семьи в предупреждении вредных привычек у детей 25
Роль украинской этнопедагогики в социализации учащихся 30

С
Семья в социалистическом обществе 20
Семья и демография 27
Социалистическая семья 23
Социально-экономические и технические факторы роста призводительности труда в мелиоративном строительстве 24

Т
Теоретичні передумови трансформації сучасного інституту сім'ї 61

У
Убедительно о важном 1
Українська народна педагогіка – важливий фактор психолого-педагогічної підготовки вчителя початкових класів 33

Ф
Філософія: опорний конспект лекцій 51

Х
Христианство и сім'я 26

Ч
Чи подолана демографічна криза? 71

Ш
Шлюбно-сімейні стереотипи в творчості М. Каддафі 55

ЗМІСТ

Передмова 4

Біографія 5

Хронологічний покажчик наукових праць 9

Іменний покажчик співавторів 19

Алфавітний покажчик назв праць 20